

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

W. B. YEATS
ROSA
ALCHEMICA
ȘI ALTE SCRIERI

Traducere din engleză de
MIRCEA IVĂNESCU

Prefață de
MIHAELA ANGHELESCU IRIMIA

HUMANITAS
fiction

Redactor: Andreea Răsuceanu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Andreea Niță
DTP: Florina Vasiliu, Carmen Petrescu

Tipărit la Proeditură și Tipografie

© HUMANITAS FICTION, 2016

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

YEATS, WILLIAM BUTLER

Rosa Alchemica și alte scrieri / William Butler Yeats; trad.: Mircea Ivănescu;

pref.: Mihaela Anghelescu Irimia. – București: Humanitas Fiction, 2016

ISBN 978-606-779-039-9

I. Ivănescu, Mircea (trad.)

II. Anghelescu-Irimia, Mihaela (pref.)

821.111-32=135.1

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0372 743 382 / 0723 684 194

Notă asupra ediției

Dactilograma traducerii de față ne-a parvenit după moartea poetului și traducătorului Mircea Ivănescu. Din aceasta lipseau mai multe file. Ca atare, i-am solicitat poetului și traducătorului Radu Vancu să completeze fragmentele lipsă. Acestea sunt următoarele: *Dedicație către A.E.*; *Către roza tainică*; *Blestemul focurilor și al umbrelor*; *În afara rozei*; ultimul paragraf și poemul de la finalul *Adorației magilor*; poemul de la pagina 99; fragmente din paginile 138–140, din *Despre Costello cel mândru, despre Oona, fiica lui MacDermot, și despre cei cu limbile rele*.

Volumul de față cuprinde: ciclurile de povestiri *Istorsirile lui Hanrahan cel Roșu și Roza tainică*, precum și textele oculte *Rosa Alchemica, Tablele legilor, Adorația magilor*.

În alcătuirea prezentei ediții s-a consultat: W.B. Yeats, *Mythologies*, The Macmillan Company, New York, 1959.

Editura

ISTORISIRILE LUI HANRAHAN CEL ROȘU

Trebuie să-i mulțumesc lui Lady Gregory, care m-a ajutat să rescriu poveștile despre Hanrahan cel Roșu în frumoasa limbă a celor din ținutul Kiltartan, printre care mai rătăcea și mai dăinuiește încă amintirea lui sau a vreunuia asemenea lui.

Hanrahan cel Roșu

Hanrahan cel Roșu, profesorașul, cum i se spunea, un bărbat înalt, robust, încă tânăr, cu părul roșu, intră în șopronul în care se adunaseră câțiva bărbați din sat, căci era seara de Samhain. Șopronul fusese pe vremuri o casă de locuit, și când omul căruia îi aparținea își durase o casă mai bună, făcuse din cele două încăperi ale șopronului una singură și o transformase într-o magazie pentru provizii și tot felul de unelte. În căminul cel vechi ardea acum focul, și erau și câteva lumânări de seu înfipite în găturile unor sticle. O altă sticlă de un sfert, plină cu un lichid întunecat, era așezată pe niște scânduri întinse peste două butoaie, slujind drept masă. Cei mai mulți dintre bărbații strănși aici erau așezați lângă foc și unul dintre ei cânta un cântec, care povestea în multe strofe despre un om din Munster și altul din Connaught care se tot certau între ei care provincie era mai presus.

Hanrahan se îndreptă spre gazdă și spuse:

— Am primit mesajul tău; dar imediat după ce zise asta tăcu, căci un bătrân care părea să fie de la munte, îmbrăcat cu o cămașă și pantaloni de lână grosolană, și care se așezase singur lângă ușă, îi aruncase o privire și mormăise ceva, în vreme ce învârtea în mâini un pachet de cărți de joc vechi.

— Nu-l lua în seamă, spuse stăpânul casei, e un străin; a venit și el adineauri și l-am primit în casă, căci e seara de

Samhain, dar nu cred că e în toate mințile. Ascultă-l numai, să-l auzi cum vorbește.

Și stătură cu toții o clipă să-l asculte pe bătrân și-l auziră murmurând, în vreme ce bătea cărțile: „Frunziș și zurgălăi, Curaj și putere; Cruce și inimă, Atotcunoaștere și Plăcere“.

— Uite, tot cu de-astea o ține de mai bine de un ceas, spuse stăpânul casei, și Hanrahan își abătu privirile de la bătrân, ca și cum nu i-ar fi plăcut să-l privească. Apoi spuse:

— Am primit mesajul tău. „E în șopron cu trei veri de-ai lui de la Kilchreist“, mi-a zis trimisul tău, „și mai sunt acolo și câțiva vecini“.

— Vărul meu e cel de acolo și vrea să stea de vorbă cu tine, spuse gazda, și-l strigă pe un tânăr în manta de dimie, care stătuse până atunci să asculte cântecul, și-i zise: Acesta este Hanrahan cel Roșu, căruia ai tu să-i spui o vorbă.

— Și am să-ți spun o vorbă bună, zise flăcăul, căci e de la iubita ta, Mary Lavelle.

— Dar cum de ai tu să-mi aduci mie vorbă de la ea, și de unde o cunoști?

— Nu o cunosc, dar ieri eram la Loughrea și un vecin de-al meu, cu care aveam niște afaceri, mi-a spus că ea l-a însărcinat să-ți dea de știre, dacă are să întâlnească la târg pe vreunul de aici, din părțile noastre, că ei i-a murit mama și că, dacă mai ai încă de gând să faci casă cu ea, atunci acum ar fi timpul potrivit.

— Sigur că vreau să mă duc să stau cu ea, spuse Hanrahan.

— Și-ți trimite vorbă să te grăbești, căci dacă ea nu o să aibă un bărbat în casă înainte de a se împlini luna, se poate întâmpla ca un altul să pună mâna pe pământurile ei.

Hanrahan sări de pe banca pe care se așezase.

— Am să mă grăbesc, poți să fii sigur. Astăzi e lună plină, și dacă ajung încă în noaptea asta până la Kilchreist, atunci sunt la ea înainte să apună soarele mâine.

La auzul acestor vorbe, ceilalți au râs de el că era atât de grăbit să ajungă la iubita lui, și cineva îl întrebă chiar dacă avea de gând să-și lase de izbeliște școala din vechiul cuptor de pâine, unde le preda lecții atât de frumoase copiilor. Dar el le răspunse că și copiii ar fi fost mai bucuroși dacă a doua zi de dimineață ar fi găsit școala pustie și pe nimeni care să-i pună la treabă; și școala, la drept vorbind, putea să și-o deschidă oriunde, căci el își ținea călimara, cum putea vedea oricare dintre ei, atârnată cu un lanț de gât, iar abecedarul și cărțoiul cel gros cu poemul lui Vergiliu le ducea cu el în buzunarul mantalei.

Unii spuseră că ar fi făcut mai bine să bea un pahar înainte de a porni la drum, și un tinerel îl apucă de pulpana mantalei și-i spuse că n-ar fi fost frumos să plece înainte de a le cânta cântecul pe care-l compusese despre Venus și Mary Lavelle. El bău un pahar de whiskey; dar apoi le spuse că nu mai putea să întârzie și că trebuia să pornească numai-decât la drum.

— Ai tot timpul din lume, Roșule Hanrahan, spuse gazda, oricând are să fie pentru tine timp destul să te lași pradă plăcerilor, odată ce te vei fi însurat, și poate că are să mai treacă multă vreme până când te mai vedem la față.

— Nu vreau să mai stau, spuse Hanrahan, cu gândurile sunt de mult pornit la drum către ea, către cea care m-a chemat, și acum este singură și așteaptă să mă duc la ea.

Atunci se adună și alții în jurul lui, încercând să-l convingă să mai stea, cel puțin în noaptea aceea, cu ei, căci era un tovarăș bun de veghe și întotdeauna avusese cântece, snoave și glume de tot felul pentru fiecare dintre ei. Dar el îi respinse pe toți, li se smulse din brațe și pași spre ușă. Totuși, când voia să-i treacă pragul, străinul cel bătrân se ridică și-și puse mâna, slabă și uscată ca o gheară de pasăre, pe brațul lui Hanrahan, și-i zise:

— Ar fi păcat, Hanrahan, ca un om atât de învățat și un atât de iscusit născocitor de cântece cum ești tu să plece dintr-o asemenea adunare într-o seară de Samhain. Rămâi aici și joacă puțin cărți cu noi, spuse el. Și uite aici, sunt niște cărți de joc vechi, care au mai trecut prin mâinile oamenilor încă multe nopți înainte de asta, și oricât de vechi și bătrâne sunt cărțile astea, totuși multe dintre bogățiile lumii au fost pierdute și câștigate cu ele.

Unul dintre flăcăii din jur spuse:

— Se pare însă că nu prea s-au lipit de tine multe dintre bogățiile astea ale lumii, bătrâne, și privi spre picioarele goale ale bătrânului, și toți râseră. Dar Hanrahan nu răsé împreună cu ei, ci se așeză acolo, fără să spună nici un cuvânt și rămase tăcut. În cele din urmă unul dintre ei zise:

— Atunci, rămâi cu noi, Hanrahan?

La care bătrânul răspuse:

— Sigur că rămâne; n-ați auzit că eu l-am poftit să rămână?

În acel moment cu toții se întoarseră să-l privească pe bătrân, ca și când s-ar fi întrebat de unde venise el de fapt.

— E lung drumul pe care am venit eu, spuse acesta, prin Franța și prin Spania am venit, am străbătut marea Greine, am trecut pe lângă izvoarele tainice și nimeni nu s-a atins vreodată de mine. Apoi tăcu, și nici unul dintre cei de față nu mai îndrăzni să-l întrebe altceva și începură să joace cărți. Erau șase oameni care se așezaseră în jurul scândurilor întinse peste butoaie și jucau, în timp ce restul se opriseră în picioare în spatele lor și-i priveau.

Jucară două sau trei partide fără miză, și apoi bătrânul scoase din buzunar o băncuță de patru penny, care era tocită de tot, lustruită și subțiată, și-i chemă pe ceilalți să pună și ei ceva în joc. Atunci fiecare scoase niște bani și-i puse pe scândură, și oricât de puțini erau banii, păreau totuși mulți, după felul în care și-i împingeau de la unul la altul când

vreunul dintre ei câștiga, ca apoi să-i ia locul vecinul său. Și câteodată se întâmpla că norocul îi era potrivnic vreunuia dintre ei și rămânea fără nimic, și un altul trebuia atunci să-i împrumute ceva, iar el îi plătea îndărăt apoi din ce câștiga; căci nici norocul, nici nenorocul nu adăstau mult la nici unul dintre ei.

Și o dată Hanrahan spuse, vorbind ca prin vis:

— E vremea pentru mine să pornesc la drum. Dar tocmai atunci primi o carte bună și o jucă, și toți banii veniră la el. Și încă o dată gândul lui se întoarse la Mary Lavelle și oftă; și de data aceasta norocul îl părăsi, și o uită iarăși.

În cele din urmă însă, norocul trecu de partea bătrânului și rămase cu el, iar tot ceea ce avea fiecare dintre ei se scurse spre bătrân. Și el începu deodată să râdă, ca și cum ar fi râs în sinea lui, și reîncepu să cânte încetișor: „Frunziș și zurgălăi, Curaj și Putere“, și așa mai departe, și era parcă un vers dintr-un cântec.

Iar după o vreme, oricine i-ar fi privit pe oamenii aceștia, așa cum se legănau, într-o parte și într-alta, așezați acolo, cu ochii pironiți asupra mâinilor bătrânului, ar fi crezut că erau beți sau că și-au pus la bătaie toate bunurile și averile lor în jocul acesta de cărți; dar asta n-ar fi fost adevărat, căci nimeni nu se mai atinsese de sticla aceea de un sfert de când începuse jocul, și acum era, mai departe, aproape plină, iar tot câștigul pentru care se luptau era de câteva monede de șase penny, câțiva șilingi și poate niște băncuțe de aramă.

— Voi știți și să câștigați, dar și să pierdeți, spuse bătrânul, vă curge sânge de jucători adevărați prin vene. Și începu din nou să amestece, să desfacă și să strângă la loc cărțile, foarte repede, și până la urmă nici nu mai păreau să fie niște cărți de joc, ci ai fi zis că făceau cercuri de foc prin aer, cum fac băieții când rotesc tăciuni aprinși legați pe o ață. Și atunci li se păru că toată camera se întunecase dintr-odată și nu

mai vedeau nimic altceva decât mâinile bătrânului și cărțile pe care le rotea el prin aer.

Și deodată țâșni un iepure dintre mâinile sale, și nimeni din cei de acolo nu știa dacă fusese o carte de joc care își luase înfățișarea aceasta, sau dacă dintre palmele bătrânului nu ieșise nimic, dar iepurele fugi, iute ca fulgerul, prin șopron, printre ei, iute cum numai un iepure viu poate s-o facă.

Unii se uitară după iepure, însă cei mai mulți îl priveau mai departe pe bătrân și acolo, în fața ochilor, dintre palmele lui se ivi un câine, întocmai cum înaintea apăruse un iepure, și după aceea încă unul, și încă unul, până când se făcu o haită întregă de câini, care începură să-l gonească pe iepure încoace și încolo prin șopron.

Jucătorii săriseră cu toții în picioare și acum stăteau lipiți de scândurile care alcătuiau masa de joc, ferindu-se de câini, cu toții asurziți și amețiți de larma și lătrăturile care umpluseră șopronul. Dar oricât de iuți ar fi fost câinii, nu puteau să-l prindă pe iepure, iar el alerga mai departe prin șopron, până când în cele din urmă ușa șopronului se dădu deodată în lături, ca împinsă de o izbucnire de vânt, și iepurele făcu un salt mare în aer, țâșni peste scândurile pe care jucaseră cărți și apoi zvâcni afară pe ușă și pieri în noapte; câinii făcură și ei un salt peste scândurile jucătorilor și dispărură și ei pe ușă, după iepure.

Și atunci bătrânul strigă:

— Ho, ho, hop și-așa, după câini, după câini, căci în noaptea asta e mare vânatoare! și fugi după ei pe ușa deschisă. Și oricât erau oamenii de aici deprinși să vâneze iepuri, și erau întotdeauna dispuși să ia parte la o hăituială, cu toții simțiră acum că le e frică să iasă afară în noapte și numai Hanrahan făcu un pas înainte și vorbi astfel:

— Eu vreau să fug după ei, eu îi urmez.

Cuprins

Iar eu însumi l-am creat pe Hanrahan:

William Butler Yeats sau mitul ca istorie de Mihaela Anghelescu Irimia.	5
<i>Notă asupra ediției</i>	23

ISTORISIRILE LUI HANRAHAN CEL ROȘU

Hanrahan cel Roșu.	27
Hanrahan și Cathleen, fiica lui Houlihan.	47
Blestemul lui Hanrahan cel Roșu	51
Viziunea lui Hanrahan.	60
Moartea lui Hanrahan	66

ROZA TAINICĂ

Dedicație către A.E.	77
Către roza tainică	79
Răstignirea proscrisului	81
În afara rozei	91
Înțelepciunea regelui	98
Inima primăverii	105
Blestemul focurilor și al umbrelor	111
Bătrânii în amurg.	117
Acolo unde nu este nimic, este Dumnezeu.	123
Despre Costello cel mândru, despre Oona, fiica lui MacDermot, și despre cei cu limbile rele	130

ROSA ALCHEMICA.	147
-------------------------	-----

TABLELE LEGILOR.	175
--------------------------	-----

ADORAȚIA MAGILOR	193
----------------------------	-----